

Innspill til høringen om forslag til endringer i integreringsloven, integreringsforskriften og midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven ved covid 19.

Vi viser til departementets brev av 9 des, og ønsker å komme med noen innspill til høringen om forslag til endringer i integreringsloven, integreringsforskriften og midlertidig lov om tilpasninger i introduksjonsloven ved covid 19.

3.1 Frist for gjennomføring av opplæring og konsekvenser av forsinkelser

I dagens integreringslov står det at innvandrere mellom 18 og 67 år som har fått innvilget en oppholdstillatelse som nevnt i integreringsloven paragraf 27, har rett og plikt til å delta i opplæring i norsk og samfunnsvitenskap. Deltakeren må nå et minimumsnivå i norsk innen tre år.

Det kommer frem i høringsbrevet at de som fullfører integreringsprogrammet i dag kan består de nødvendige formelle testene, men språkkunnskapene er fortsatt begrensede og hindrer/utfordrer deltakerne i å få jobb og/eller høyere utdanning. Derfor må de etter endt obligatoriske kurs finne andre muligheter for å lære og praktisere språk. Som et resultat av dette konkluderes det med at integreringsprogrammet ikke gir de resultatene som er nødvendige for mer eller mindre full integrering i arbeidsstyrken i Norge. Derfor anbefales det å øke mål fra A2 (skriftlig) og B1 (muntlig) til B2 nivå på begge to deler av språkkunnskap av deltagere av integreringsprogram. Videre i [3.1.3](#) foreslår departementet en presisering av at varigheten av opplæring i norsk og samfunnskunnskap skal regnes fra datoen kommunen har tilbudt oppstart av opplæringen.

Vi støtter et slikt initiativ og tror at det kan forbedre relevansen og kvaliteten på integreringsprogrammet, og derfor kan føre til bedre språkkompetanse hos deltakerne.

3.4 Utvide plikten til å avlegge prøver i norsk og samfunnskunnskap.

Som en følge av departementets vurdering og forslag (3.4.3), vil arbeidsinnvandrere fra land utenfor EU/EØS bli pliktig til å avlegge prøver i norsk og samfunnskunnskap dersom de søker permanent oppholdstillatelse. Vi mener at det å vise til fullført kurs, med plikt til å ha gjennomført et visst antall timer undervisning, er et godt initiativ for å styrke integreringen av arbeidsinnvandrere fra land utenfor EU/EØS. Vi er imidlertid skeptiske til at man må bestå en test for å få mulighet til å søke permanent oppholdstillatelse. I denne gruppen vil det være store variasjoner mht evnen til å svare ut en teoretisk prøve godt. Det kan være utfordringer både opp mot dysleksi, og i hvor stor grad man er kjent med og egnet til å avlegge teoretiske prøver. For mange personer fra land utenfor EU/EØS handler det ikke bare om å lære et nytt språk, men også et nytt alfabet, og bare det kan være en ekstra bøyg. Vi stiller i alle fall spørsmål ved om man da vil se på mulighet for særskilt tilrettelegging for de som trenger dette. Og det bringer over til neste punkt, som handler om økonomi.

Departementet foreslår at arbeidsinnvandrere fra land utenfor EU/EØS skal betale for opplæringen selv, eller får den dekket av arbeidsgiver. Ifølge dagens statistikk tjener

arbeidsinnvandrere omtrent 1,5-2 ganger mindre enn norske arbeidstakere med tilsvarende utdanning, arbeidserfaring og sosial status. Dette er en gruppe der svært mange har dårlig råd i utgangspunktet. Forslaget innebærer en ekstra økonomisk belastning. Vi mener det er svært betenkelig at mulighet for oppholdstillatelse på denne måten knyttes til inntekt. Vi er avhengig av arbeidskraft utenfra, og at dyktige arbeidsfolk ønsker å bli i Norge over tid. Det er også ønskelig for Norge at alle innvandrere blir godt integrert i det norske samfunnet – uavhengig av om man kommer fra land i eller utenfor EU/EØS. Da må denne muligheten gis likt til alle, og samtlige bør få dekket slik opplæring. Og – vi vil legge til: De som har særskilte behov (som dysleksi eller at man i utgangspunktet har svært lite skolegang) opp mot å kunne avlegge eventuelle endelige prøver, bør også få dekket ekstra opplæring dersom det er nødvendig.

Vi mener derfor at Norsk språk- og samfunnskurs bør være gratis for alle innvandrere, uavhengig av hvilke land de kommer fra i eller utenfor EU/EØS.

Steigen, 23.01.2023

Mari Wattum

daglig leder

Kirill L. Gurvich

rådgiver